

.....										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc			Rok				
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNI									

KONKURS JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu!

Witaj na II etapie konkursu z języka ukraińskiego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 12 stron i zawiera 34 zadania. Liczba punktów możliwych do uzyskania: 103.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Zespołowi Konkursowemu.
- Polecenia czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj niebieskim lub czarnym długopisem.
- W przypadku testu wyboru prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak X na literze poprzedzającej treść wybranej odpowiedzi.
- Nie używaj korektora. Jeżeli pomylisz się, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscach do tego przeznaczonych.
- Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów
możliwych do
uzyskania:
103

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

ТЕКСТ I – do zadań 1-8

Козацький Київ

Київ - славна столиця великої держави Київської Русі — з другої половини XII ст. почав занепадати. Він ще залишався культурно-духовним центром Русі до середини XIII ст., але після завоювання військами Монгольської імперії в 1240 р. місто було пограбоване і майже знищене. Важко в це повірити, але княжого Києва практично не існувало. Дивом вцілілий Софійський собор стояв пусткою.

У середині XIV ст. Київ захопив правитель Великого князівства Литовського і приєднав до своєї держави. Наприкінці XV ст. місто отримало права самоуправління. У XVI ст. Київ перейшов до складу Польської корони.

Протягом XIV - XVII ст. Київ залишався невеликим містечком, розташованим на кордонах християнського та мусульманського світів. Неодноразово на місто нападали татари, грабували міщан, забирали в полон.

Найбільші татарські набіги були здійснені в 1416 і 1482 рр. Саме тому на території міста і Київщини зародилося козацтво, адже потрібно було захищатися. З 1625 р. місто стало центром козацького Київського полку, який 1649 р. ввійшов до складу держави Війська Запорозького. Попри малі розміри Києва, він був найбільшим православним центром Речі Посполитої та козацької держави.

У 1654 р. місто увійшло до Московського царства. Формально Київ залишався під владою Війська Запорозького, але фактично містом керувала московська адміністрація. Після скасування автономії Війська Запорозького 1782 р. Київ остаточно перейшов під владу росіян. Пам'ятками козацької доби в місті лишилися церкви та інші релігійні споруди, зведені або відремонтовані за гетьмана Мазепи. Найвідоміша серед будівель козацького Києва - Софійська дзвіниця, її краса і витонченість неперевершені!

1. Як довго Київ залишався культурно-духовним центром Русі? (1 punkt)

.....

2. Яка доля Софійського собору в ті часи? (1 punkt)

.....

3. Які пам'ятки козацької доби залишилися в Києві? (1 punkt)

.....

4. З ім'ям якого гетьмана вони пов'язані? (1 punkt)

.....

5. Закінчи речення відповідно до змісту тексту. (3 punkty)

а) Київ став центром козацького Київського полку в .....

б) Київ упродовж XIV - XVII ст.....

в) Краса Софійської дзвінниці .....

6. Від дієслів з третього абзацу, де це можливо, утвори і запиши видові пари: (4 punkty)

Недоконаний вид	Доконаний вид
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

7. У тексті вжито числівник 1625. Постав його у Родовому і Орудному відмінках, пам'ятаючи, що у складених числівниках відмінюються всі частини. (4 punkty)

Р. ....

О. ....

8. Знайди в тексті й придумай два синоніми до слова *навала*. (2 punkty)

.....

9. Прочитай однокореневі слова. Запиши як змінюється значення слів утворених за допомогою префіксів і суфіксів: (3 punktów)

козак

козацтво.....

козацький .....

по-козацьки .....

10. Із запропонованих слів утвори речення і запиши їх. Дієслова постав у минулому часі. (4 punkty)

а) Хоч, кияни, пишатися, свій, фешенебельний, центр, природа, нагадувати, вони, що, центр, місто – дно, величезний, яр.

.....
.....

б) Під, час, весняний, танення, сніги, та, літні, зливи, багато, бода, з, навколишні, пагорби, стікати, сюди.

.....
.....

12. Які атрибути справжнього козака бачиш на картині? Назви і напиши як мінімум 6 з них. (3 punkty)

ТЕКСТ II – do zadań 13 - 16

Василь Симоненко

МІЙ КИЇВ

В ночі осінній, холодні й нудні
Часто ввижається Київ мені.
Вийду з палатки, у темінь пірну,
Думкою-мрією в Київ майну.
Мріють крізь хмари зорі вгорі,
Мов на бульварі чудні ліхтарі.
Вітер ущухне, то знов загуде —
Аж сторонюся: тролейбус іде.
Парки і сквери, театри і шум.
Як вас прогнати із серця, із дум?
Що мені діять — не можу забути
Площу Богдана, вогні інституту.
Що мені діять і як мені бути —
Київ казковий не в силі забути!
В серці своїм на будову несу
Киева горду і вічну красу.
Стіни мурую, проспекти кладу,
З степом безлюдним розмову веду:
Бачиш, сюди ми зійшлися усі
Тому, що служимо праці й красі,
Тому, що мріє поставити кожен
Місто, красою на Київ схоже!

1953

Микола Вінграновський

КИЇВ

На срібнім березі Дніпра
Слов'янства золота столице,
Світанку мови і добра,
Вікно у світ стооке і столице,

Всі сто століть у скрути і жалі
Під небозв'іллям згроженої днини
Ти водиш серцем нашим мужні кораблі
З вітрилами на щоглі України.

Духовна міро нації Дніпра,
Високий воїне з мозольними руками,
Та смерть стара, неправда та стара,
Що тихомудро жерла нас віками, —

Проклята, проклята, погібне хай, згорить!
Ми більш не покручі, не блазні, не лакузи.
І вільний дух, і вільних дум союзи,
І вільний світ у нашу кров кричить!

1965

13. Визнач і напиши що подібне і відмінне помітив ти у віршах «Мій Київ» Василя Симоненка і «Київ» Миколи Вінграновського? (6 punktów)

Названня подібного	Названня відмінного
.....	.....
.....	.....
.....	.....

14. Своїми словами дай відповідь, яку роль Києва висловлює ліричний герой у вірші Миколи Вінграновського «Київ»? (4 punkty)

- .....
- .....
- .....
- .....

15. Прочитай першу строфу вірша Миколи Вінграновського «Київ» Поясни, значення слів *столице* (2 punkty).

.....
.....

16. Склади словосполучення зі словами *духовний – духовий*, які будуть пояснювали значення паронімів. (2 punkty)

.....

ТЕКСТ III 17-21

Василь СТУС

Сто років як сконала Січ.
Сибір. І соловецькі келії.
І глупа облягає ніч
пекельний край і крик пекельний.

Сто років мучених надій,
і сподівань, і вір, і крові
синів, що за любов тавровані,
сто серць, як сто палахкотінь.

Та виростають з личаків,
із шаровар, з курної хати
раби зростають до синів
своєї України-матері.

Ти вже не згинеш, ти двожилава,
земля, рабована віками,

і не скарать тебе душителям
сибірами і соловками.

Ти ще виболюєшся болем,
ти ще роздерта на шматки,
та вже, крута і непокірна,
ти випросталася для волі,

Ти гнівом виросла. Тепер
не матимеш од нього спокою,
йому ж рости й рости, допоки
не упадуть тюремні двері.

І радісним буремним громом
спадають з неба блискавиці,
Тарасові провісні птиці —
слова шугають над Дніпром.

17. Доповни вказані інформації. (2 punkty)

Яку історичну подію згадує поет у першому рядку вірша? .....

Її рік..... Хто видав указ.....

18. Визнач і напиши, до кого звертається ліричний герой зі своїми почуттями і думками? (1 punkt)

.....

19. Проаналізуй зміст вірша. Виділи окремі частини – складові сюжету і надай їм заголовки. (3 punkty).

.....
.....
.....
.....

20. Яку роль Тараса Шевченка у національному відродженні держави добачає поет? (2 punkty).

.....
.....
.....

21. Поясни, що в емоційній характеристиці людини означає слово «крута»? (1 punkt)

- а) людина чепуриста, грайлива.
- б) людина чесна, смиренна.
- в) людина сувора, тверда, негіддатлива.

22. Іван Франко у фрагменті «Лісова Ідилія» чітко визначає роль поезії і поета-митця. У 3-4 зв'язних реченнях представи погляди поета (3 punkty).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Актор Богдан СТУПКА

Нещодавно до солідного переліку звань народного артиста України, лауреата Національної премії України ім. Т.Шевченка, Міжнародної театральної премії К.Станіславського, академіка Академії мистецтв України, художнього керівника Національного театру ім. Івана Франка Богдана Ступки додалось найвище — Герой України. Та цей популярний актор має щасливу мистецьку долю. Йому не треба хизуватися високими званнями, нагадувати про них, достатньо сказати — Богдан

Ступка, і мільйони глядачів в Україні і далеко за її межами знають про кого йдеться.

За плечима актора — ролі і мистецькі долі, сценічні образи й кінопраці, що зробили його улюбленцем публіки. Будь-яка роль Богдана Ступки стає життєдайною, тому що створена з надзвичайною органікою і правдивістю, йому вдається діяти за класичним визначенням: не грати, а жити в образі. Якось у бесіді Богдан Сильвестрович зазначив, що мріє про роль без слів, мовляв, стільки вже було їх сказано зі сцени та з екрану, хотілося, щоб без них було все зрозумілим.

Цікаво було б подивитися, як актор вправлятиметься з образом, який треба було б створювати лише за допомогою погляду, жести, міміки та пластики, впевнена, що і це було б неперевершено у виконанні Богдана Ступки, але глядачі пам'ятають його Миколу Задорожного, Ричарда III, Короля Ліра, царя Едіпа, Зигмунда Фрейда, Фауста і Мефістофеля, Тараса Бульбу і, звісно, найколеритнішого Тев'є-молочника. Про ці ролі є театрознавчі і кінодослідження, безперечно, ще опишуть свої враження й молоді фахівці, та впевнена, всі зійдуться на одній думці: найхарактерніше визначення акторського почерку Богдана Ступки — це його всепоглинаюча неоднозначність у створенні образів. Кожна роль — багатошарова й неординарна, переважають яскрава індивідуальність і глибинне проникнення в суть характеру.

Джерело: ukurier.gov.ua з 08.10.2011 р.

23. На основі прочитаного тексту склади 5-6 цікавих, оригінальних запитань для інтерв'ю з актором Богданом Ступкою. (4 punkty)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

24. Напиши запрошення на бенефіс актора. (4 punkty)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

25. Назви реалії за їхнім описом: (3 punkty)

а) Місце, де постійно зупуняються трамваї, тролейбуси, автобуси тощо для посадки і висадки пасажирів, - це .....

б) Простір між двома рядами будинків для ходіння та їзди, - це .....

в) Легковий або вантажний автомобіль з лічильником, який визначає відстань і оплату за проїзд, - це.....

26. Вибери з переліку прислівники місця (3 punkty):

☐ далеко,	☐ тимчасово,
☐ близько,	☐ щодня
☐ посередині,	☐ звідусіль,
☐ довго,	☐ наввипередки,
☐ здалеку,	☐ ліворуч

27. Переклади на українську мову слова пов'язані з містом: (8 punktów)

гунек –	zajezdnia – .....
ślepa uliczka –	obwodnica – .....
zaulek –	skrzyżowanie – .....
korek –	trawnik - .....

28. У формі поради вкажи, як потрібно поводитись у громадському транспорті. Напиши 4-5 речень. Вжй дієслів у наказовому способі. (3 punkty).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

29. Напиши, які історичні події стали фоном твору Катерини Мотрич «За тайною неба»? (5 punktów)

.....

.....

.....

.....

.....

30. Які загальнолюдські і екзистенційні цінності висвітлює Катерина Мотрич у своєму творі? (3 punkty).

-	- .....
-	- .....
-	- .....
-	- .....

31. Познач усі композиційні особливості новели «Три зозулі з поклоном»

Г. Тютюнника: (1 punkt)

- а) наявність обрамлення і трьох частин
- б) початок твору з кульмінації
- в) наявність двох прологів
- г) повторюваний образ "татової сосни"
- д) змішання часових площин

32. Поясни, як розумієш символ зозулі? (1 punkt)

.....

BRUDNOPIS